

ROSEN
SAT

CATÀLEG

ESCOLA
BRESSOL

Formació
en Centre

«En moltes ocasions se'ns ha fet palesa la complexitat i l'exigència del procés per desenvolupar la qualitat de la pràctica en les escoles; la qualitat no és alguna cosa fàcilment “transferible” d'una escola a una altra, i tampoc no és alguna cosa que es pugui crear a partir d'una “recepta”. És un procés d'exploració a llarg termini que consisteix en la descoberta i la resolució de problemes en equip, sobre la base de l'exploració lliure, l'intercanvi i el desenvolupament d'experiències professionals de tots els qui participen en el procés educatiu.

Un desenvolupament professional eficient s'hauria de realitzar en el context real de la tasca pedagògica (en l'escola mateixa), per enfortir les habilitats d'experimentació i de reflexió dels mestres que calen per a un desenvolupament continuat dels centres on treballen, des de “dins”.)»

Edita Slunjski, «El difícil camí cap al desenvolupament de la qualitat». Infància a Europa, núm. 26, 2014

Som a prop teu!

La formació en centre és una **formació personalitzada i a mida**, que s'adapta a les necessitats i als interessos de cada centre o institució.

Des de Rosa Sensat us ajudem a dissenyar la formació específica que us resulti més adequada per al vostre centre; oferint-vos una planificació pensada en la **vostra situació i context**, ajustant-nos a les vostres expectatives.

Oferim un ampli ventall de formació sobre diferents **continguts pedagògics i didàctics, actuals i innovadors**. Aquesta formació està adreçada a centres, institucions i entitats educatives, associacions de mares i pares i ajuntaments, entre d'altres.

Algunes de les modalitats que oferim són:

- Assessorament pedagògic (modalitat presencial o semipresencial)
- Assessorament pedagògic, econòmic, legal i arquitectònic per a la creació o gestió de centres educatius.
- Formació d'aprofundiment sobre temes específics.
- Xerrades.
- Tallers adreçats a famílies.

Vetllem per la qualitat de la formació, oferint **formadors amb una gran experiència i contacte amb la realitat** de les escoles i centres educatius.

Contacta amb nosaltres si vols rebre més informació, a través del correu electrònic **encentre@rosasensat.org** o del telèfon **93 481 72 56** (atenció dimarts i dijous).

Índex

1. Temes generals

- 1.1. Educant per l'autonomia dels tres primers anys de vida.
 - 1.1.1. Créixer junts el primer any de vida.
 - 1.1.2. El segon any de vida de l'infant a l'escola bressol.
 - 1.1.3. El tercer any de vida de l'infant a l'escola bressol.
- 1.2. Les aportacions de Lóczy a la nostra pràctica.
- 1.3. La pedagogia de la vida quotidiana. Temps, espais i relacions.
- 1.4. Fer de mestre a l'escola bressol.
- 1.5. Límits i respecte.
- 1.6. La relació amb les famílies. Parlem sobre participació a l'escola.
- 1.7. Reflexions sobre l'organització a l'escola: construïm plegats?
- 1.8. La xarxa de relacions dins la comunitat d'una escola bressol, amb les famílies, amb els infants, amb les persones educadores.
- 1.9. L'escola lenta. La gestió del temps amb els infants i els adults.
- 1.10. El naixement d'una escola bressol: un projecte col·lectiu.

2. Temes específics

- 2.1. Esperar l'inesperat. El procés de documentar.
- 2.2. Un jardí al pati de l'escola.
- 2.3. El joc a l'escola bressol.
- 2.4. L'escola, la creativitat i l'infant. Propostes i tècniques creatives per fer volar la imaginació.
- 2.5. La dansa a l'escola bressol: una experiència artística i de moviment.
- 2.6. La literatura infantil a l'escola bressol.
- 2.7. La motricitat a l'escola bressol.
- 2.8. Tastets musicals. Espais de creació i experimentació per gaudir musicalment.
- 2.9. Els àpats a l'escola bressol. Reflexions sobre l'espai i el temps.

1. Temes generals

- **Educant per l'autonomia dels tres primers anys de vida**

La formació vol apropar els equips educatius a iniciatives innovadores en l'educació dels més petits, fonamentades en el respecte i el desenvolupament de l'autonomia dels infants.

Parlarem de l'actitud i el paper de l'adult i de l'acompanyament respectuós als infants en les atencions de cura i en el seu procés de desenvolupament.

Repensar l'organització del dia a dia a l'escola, del temps, els espais i les activitats de vida quotidiana.

- **Créixer junts el primer any de vida**

Acollir el grup del primer any de vida i les seves famílies demana reflexionar sobre la relació amb les famílies i la relació amb i entre els infants, sobre les activitats de vida quotidiana (l'alimentació, el descans, la higiene, les propostes de joc...), sobre el disseny dels espais i la tria dels materials.

Cal reflexionar també sobre com ens organitzem per atendre el grup del primer any, les estratègies de comunicació amb les famílies i la documentació com a eina d'avaluació i autoavaluació, entre altres qüestions.

Compartir i reflexionar sobre aquests aspectes ens ajudarà a construir els trets diferencials de l'escola que els acull.

1.1.2. El segon any de vida de l'infant a l'escola bressol

Els infants fan vida, ja des de ben petits, a l'escola bressol. En aquest segon any de vida acollim infants que potser encara no tenen l'any i infants que ja tenen l'any i mig. Infants que ja caminen i altres que no, infants que vénen per primera vegada a l'escola i altres que ja fa un curs que són amb nosaltres, infants que mengen sols i altres que encara no... I amb ells ve el més important per a ells: les seves famílies. Quina diversitat, oi?

El temps passa i junts anem creixent i fent noves conquestes. Què fem? D'on partim? Quin és el nostre paper? Què tenim en compte? Què volem? Què necessiten els nostres infants?

1.1.3. El tercer any de vida de l'infant a l'escola bressol

Els infants de dos a tres anys ja tenen un bagatge d'experiències i vivències important. La curiositat, l'interès i les ganes d'aprendre són grans en aquesta edat.

Qüestionar-nos quin tipus d'escola volem per a aquests nens i nenes implica plantejar-se aspectes sobre com organitzem la incorporació dels infants a l'escola, les activitats quotidianes, l'organització dels espais, la tria dels materials, què entenem per activitats, les relacions amb els adults i amb els iguals, el paper de l'adult, el treball en equip, la documentació, l'acollida i la implicació de les famílies... Volem que la reflexió en grup ajudi a trobar eines i estratègies de treball per anar teixint una escola de qualitat.

- **Les aportacions de Lóczy a la nostra pràctica**

Compartirem i reflexionarem sobre el treball d'Emmi Pikler i els principis pedagògics en què es fonamenten les pràctiques educatives a l'Institut Pikler Lóczy de Budapest.

Es presentaran experiències per compartir la reflexió, els resultats, les dificultats, les condicions i les possibilitats d'educar els infants amb respecte i autonomia.

1.3. La pedagogia de la vida quotidiana. Temps, espais i relacions

L'escola és l'objecte més visible de la feina de mestres i educadors, com deia Loris Malaguzzi.

Reflexionar sobre les relacions, els espais, temps i materials és de cabdal importància a l'hora de construir un projecte pedagògic basat en l'acompanyament respectuós de l'infant. Repensar els espais de l'escola ens ajuda a oferir un marc ric i complex on poder descobrir, gaudir i relacionar-se.

1.4. Fer de mestre a l'escola bressol

Volem reflexionar sobre quines propostes de qualitat oferim a l'escola bressol, partint de la pràctica del dia a dia i de les relacions que s'estableixen amb els infants, les famílies i la resta de l'equip educatiu.

Plegats, analitzarem què vol dir fer de mestre a la nostra escola i quins elements hem de tenir en compte per acollir els infants amb propostes riques i de qualitat. El treball en equip és un altre element a tenir en compte: com treballem amb els companys, quines relacions hi establím i quines eines d'entesa i de comunicació tenim al nostre abast?

1.5. Límits i respecte

Compartir experiències i reflexionar entorn dels límits adequats que acompanyen en el creixement i en el desenvolupament dels infants.

Reflexionarem sobre el concepte de límit i sobre quin ha de ser el paper del mestre en moments de dificultats i de conflicte, així com també com hem de situar els límits, partint sempre d'una mirada respectuosa envers els infants i les famílies.

1.6. La relació amb les famílies. Parlem sobre participació a l'escola

La relació amb les famílies esdevé un element cabdal en el dia a dia a l'escola. Reflexionarem sobre el concepte de participació, quines modalitats pot adquirir, què pensem que és la participació veritable i com podem afavorir-la cadascun de nosaltres des del punt de vista personal i professional.

1.7. Reflexions sobre l'organització a l'escola: construïm plegats?

Volem oferir un espai de debat i reflexió a tots aquells mestres que tinguin ganes de canviar l'escola, de pensaments que ens ajudin a construir una escola de qualitat, farcida de propostes que ajudin l'infant a construir el seu aprenentatge preguntant i interessant-se pel món que l'envolta.

1.8. La xarxa de relacions dins la comunitat d'una escola bressol, amb les famílies, amb els infants, amb les persones educadores

Ens plantegem reflexionar, a partir del debat conjunt, per tal d'aprofundir sobre quines són les dinàmiques que ens ajuden a entendre les diferents relacions que s'estableixen a l'escola.

Quina mirada tenim les educadores envers els infants i les famílies? Quins canals de comunicació fem? Com es realitzen les entrades i les sortides a l'escola? Quan i com fem les entrevistes, les reunions de grup i els informes d'avaluació?

1.9. L'escola lenta. La gestió del temps amb els infants i els adults

Per a una escola lenta i del sentit comú cal repensar l'escala dels valors habituals, superar l'ansietat de la «productivitat», trobar el temps per organitzar un ambient ric en experiències directes diàries, conrear el plaer de pensar, parlar i raonar junts.

Com organitzem les activitats el dia a dia a l'escola per tal d'adaptar-nos al ritme dels infants i quin temps dediquem a les trobades de l'equip educatiu seran alguns dels temes que es debatran durant la formació.

1.10. El naixement d'una escola bressol: un projecte col·lectiu

La construcció d'una escola suposa tenir en compte tot un seguit d'aspectes relacionats entre ells, des de l'edifici fins a la formació de l'equip.

Quins són els referents teòrics que ens faran avançar en aquesta construcció del projecte? Quina concepció d'infant compartim? Quina serà l'actitud de l'adult que l'acompanya? Com organitzarem els espais, interiors i exteriors, i quina serà la relació amb les famílies i la resta de la comunitat?

2. Temes específics

2.1. Esperar l'inesperat. El procés de documentar

Al llarg d'un matí a l'escola succeeixen moltes històries que s'han de seleccionar i fer visibles perquè no quedin en l'anonimat. La documentació ens ajuda a descriure i a narrar el batec de l'escola i tots aquells moments que es viuen en el seu dia a dia.

Parlarem sobre quins són els principis bàsics per documentar aquests moments. La documentació suposa un instrument que permet encetar un procés de reflexió, anàlisi, intercanvi i transformació pedagògica.

Per què documentem? Per a qui? Quins instruments utilitzem? Són algunes de les preguntes que ens ajudaran a construir el nostre projecte d'escola.

Es reflexionarà també sobre l'actitud de la mestra en aquest procés. Una mestra amb una mirada de qui espera l'inesperat.

2.2. Un jardí al pati de l'escola

Reflexionarem sobre la utilització dels espais exteriors i el que representa la seva organització en un entorn ric de propostes. Quins són els valors, la filosofia, els recursos que ens fan replantejar aquest espai? Com és i com podríem enriquir i equipar aquest espai de l'escola?

El jardí de l'escola ha de ser un lloc pensat on els infants puguin trobar-hi diferents possibilitats de joc. Tenir un jardí adequat al pati de l'escola és possible: un espai privilegiat per oferir un entorn ric de propostes on els infants es poden moure amb llibertat, poden crear i descobrir; un espai on la natura desprengui olors, colors, textures i formes; un lloc on les vivències resultin inoblidables per als infants i per als adults que hi conviuen.

2.3. El joc a l'escola bressol

El joc és l'activitat per excel·lència en els tres primers anys de vida. Com acollim a l'escola les necessitats de joc dels infants? Quines són les característiques del joc durant els tres primers anys de vida? Com pensem i organitzem els temps i els espais per poder garantir un joc de qualitat i respectuós amb les necessitats dels infants? Quin paper hi té l'adult?

2.4. L'escola, la creativitat i l'infant. Propostes i tècniques creatives per fer volar la imaginació

Aquesta formació vol ser un tastet d'imaginació i creativitat, per tal de reflexionar sobre quin és el paper que tenen a les escoles l'art i les activitats plàstiques.

Oferim als nens i nenes propostes que promouen la descoberta de noves possibilitats creatives? Les activitats que proposem permeten expressar idees, sentiments o emocions?

Al llarg de les diferents sessions coneixerem diferents propostes, artistes, tècniques i materials que ens ajudaran a treballar l'art a l'escola de manera suggeridora, potenciant la creativitat dels nostres infants.

Reflexionarem sobre com fer descobrir amb tots els sentits l'art als nens i nenes, tenint en compte també aspectes com ara l'ambient i l'estètica dels espais o com apropem els grans artistes als infants, entre d'altres.

2.5. La dansa a l'escola bressol: una experiència artística i de moviment

La dansa és, en ella mateixa, un llenguatge expressiu i artístic i, en certa manera, el primer llenguatge de l'infant. Per a l'infant petit, moure's és una necessitat.

A partir d'aquí, oferim una proposta de moviment per als nens i nenes de 0 a 3 anys basada en diferents investigacions sobre el desenvolupament motriu. És una proposta de dansa basada en el joc, el ritme i els objectes.

2.6. La literatura infantil a l'escola bressol

La literatura ens permet entrar en contacte amb altres realitats, amb mons imaginaris que ens fan somiar, riure, emocionar i estremir. Una oportunitat per créixer i per ajudar-nos a entendre'ns a nosaltres mateixos, així com també el món que ens envolta.

Com apropem els infants a la literatura i quin és el nostre paper com a educadors? Quins contes, històries i narracions són més adequats per a cada edat i situació? Com organitzem el racó de contes o la biblioteca i amb quin criteri?

2.7. La motricitat a l'escola bressol

La motricitat està present en cada moment de la vida dels infants a l'escola bressol, és el seu principal llenguatge durant aquests primers anys de vida.

Els infants expressen les seves emocions, les seves necessitats i els seus interessos a través del cos. La seva curiositat innata fa que desitgin descobrir les capacitats del propi cos i les possibilitats d'interacció i coneixement de l'entorn. Així, trobem que tenen una capacitat natural, espontània i autònoma per anar descobrint i aconseguint les diferents postures i desplaçaments corporals.

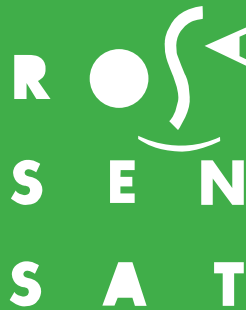
2.8. Tastets musicals. Espais de creació i experimentació per gaudir musicalment

La música és una manera de viure i veure les coses que ens permet desenvolupar la tasca educativa amb més recursos i amb més qualitat. Per tant, podem relacionar la música amb qualsevol àmbit o experiència a l'entorn de l'escola.

La música com a eina conciliadora, que emociona, que calma, que ens fa sentir i escoltar el nostre entorn. Un tastet ple d'eines per aconseguir que els infants esdevinguin petits artistes, creadors de noves produccions, i que gaudeixin, alhora, de l'emoció d'escoltar.

2.9. Els àpats a l'escola bressol. Reflexions sobre l'espai i el temps

Els moments dels àpats a les escoles són sovint moments que es converteixen en rutinaris i mecànics; poques vegades reflexionem amb profunditat sobre com organitzem el temps i l'espai per tal que l'estona del menjar sigui un moment agradable i relaxat, un espai de relació, de comunicació, d'adquisició d'hàbits i d'autonomia dels infants.

Associació de Mestres Rosa Sensat
Avinguda de les Drassanes, 3
08001 Barcelona
Telf. 934 817 373
Fax. 933 017 550

encentre@rosasensat.org
www.rosasensat.org